

DİLİN KISA TARİHİ

DAVID CRYSTAL (1941)

İngiliz dilbilimci, akademisyen ve yazar. Semantics Limited ve Learned Society of Wales'in kurucu ortağıdır. Akademik çalışmalarının çoğu İngiliz dilinin öğrenilmesi ve öğretilmesi, klinik ve adli dilbilim, dillerin ölümü, dizinleme ve sözlükçülük gibi alanları kapsamaktadır. *Cambridge Encyclopedia of Language*, *Cambridge Encyclopedia of the English Language*, *Cambridge Biographical Dictionary*, *The Stories of English*, *Pronouncing Shakespeare: The Globe Experiment* dahil 120'den fazla eserin yazılması ve düzenlenmesine katkıda bulunmuştur. İnternet Dilbilimi adı verilen yeni bir çalışma alanı yaratmış ve bu konuda *Language and the Internet* isimli bir kitap yayımlamıştır. İngiliz diline olan hizmetlerinden dolayı kendisine Britanya İmparatorluk Nişanı verilmiştir.

TUFAN GÖBEKÇİN

Üniversite hayatına Orta Doğu Teknik Üniversitesinde Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümünde başlayan Tufan Göbekçin, ilk kitap çevirilerini de üniversite yıllarında yaptı. Sonrasında İstanbul Üniversitesinde sırasıyla Tiyatro Eleştirme ve Dramaturji Bölümü ile İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümünden mezun oldu. Üniversite yıllarında tanıştığı çeviri dünyasından kopamayarak, çeşitli alanlarda 60'ın üzerinde kitabın çevirisini gerçekleştirdi.

Edebiyat, felsefe ve bilim kitaplarında çevirmen ve editör olarak görev yaptı. Tiyatro her zaman temel ilgi alanlarından biri oldu.

Dilin Kısa Tarihi

© 2016, ALFA Basım Yayım Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.

A Little Book of Language

© 2010 by David Crystal

İlk kez Yale University Press tarafından basılmıştır.

Kitabın Türkçe yayın hakları AnatoliaLit Telif Hakları Ajansı aracılığıyla Alfa Basım Yayım Dağıtım Ltd. Şti.'ne aittir. Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir elektronik veya mekanik araçla çoğaltılamaz. Eser sahiplerinin manevi ve mali hakları saklıdır.

Yayıncı ve Genel Yayın Yönetmeni M. Faruk Bayrak

Genel Müdür Vedat Bayrak

Yayın Yönetmeni Mustafa Küpüşoğlu

Kitap Editörü İsa Kerem Bayırlı

Kapak Tasarımı Füsun Turcan Elmasoğlu

Sayfa Tasarımı Zuhâl Turan

ISBN 978-605-171-717-3

1. Basım: Eylül 2018

2. Basım: Mart 2019

Baskı ve Cilt

Melisa Matbaacılık

Çiftehavuzlar Yolu Acar Sanayi Sitesi No: 8 Bayrampaşa-İstanbul

Tel: 0(212) 674 97 23 Faks: 0(212) 674 97 29

Sertifika no: 12088

Alfa Basım Yayım Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.

Alemdar Mahallesi Ticarethane Sokak No: 15 34410 Cağaloğlu-İstanbul

Tel: 0(212) 511 53 03 (pbx) Faks: 0(212) 519 33 00

www.alfakitap.com - info@alfakitap.com

Sertifika no: 10905

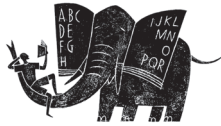
DAVID CRYSTAL

DİLİN
kısa
TARİHİ

İÇİNİZDEKİ DİLBİLİMCİYİ ORTAYA ÇIKARACAK!

Çeviren
TUFAN GÖBEKÇİN

ALFA ARAŞTIRMA

tamadres.com

İÇİNDEKİLER

1. Bölüm, 9
Bebek Konuşması

2. Bölüm, 15
Ağlamalardan Sözcüklere

3. Bölüm, 26
Anlamayı Öğrenmek

4. Bölüm, 36
Titreşimler Üretmek

5. Bölüm, 46
Sesleri Telaffuz Etmek

6. Bölüm, 55
Dilbilgisini Keşfetmek

7. Bölüm, 64
Sohbet Etmek

8. Bölüm, 71
Okuma Yazmayı Öğrenmek

9. Bölüm, 80
İmlanın Üstesinden Gelmek

10. Bölüm, 89
İmla Kuralları ve Çeşitlenme

11. Bölüm, 99
Dilbilgisi Kuralları ve Çeşitlenme

12. Bölüm, 107
Aksanlar ve Diyalektler

13. Bölüm, 117
İki Dilli Olmak

14. Bölüm, 125
Dünyanın Dilleri

15. Bölüm, 136
Konuşmanın Kökenleri

16. Bölüm, 143
Yazının Kökenleri

17. Bölüm, 151
Modern Yazım

18. Bölüm, 161
İşaret Dili

19. Bölüm, 169
Dilleri Karşılaştırmak

20. Bölüm, 178
Ölmekte Olan Diller

21. Bölüm, 186
Dilin Değişimi

22. Bölüm, 195
Dilde Farklılaşmalar

23. Bölüm, 204
Çalışma Dili

24. Bölüm, 212
Jargon

25. Bölüm, 221
Sözlükler

26. Bölüm, 229
Etimoloji

27. Bölüm, 236
Yer Adları

28. Bölüm, 245
Kişi Adları

29. Bölüm, 253
Elektronik Devrim

30. Bölüm, 261
Mesajlaşma

31. Bölüm, 271

Dil Oyunları

32. Bölüm, 279

Dili Neden Kullanırsınız?

33. Bölüm, 289

Duyguların Dili

34. Bölüm, 296

Siyasal Yerindelik

35. Bölüm, 304

Edebiyatta Dil

36. Bölüm, 312

Bir Tarz Geliştirmek

37. Bölüm, 319

Dilin Karmaşıklığı

38. Bölüm, 327

Dilbilim

39. Bölüm, 333

Uygulamalı Dilbilim

40. Bölüm, 341

Sizin Dil Dünyanız

Dizin, 347

1. BÖLÜM

Bebek Konuşması

Bazen dille gülünç şeyler yaparız. En gülünç şeylerden biri, yeni doğmuş bir bebeğin karşısına geçtiğimiz zaman gerçekleşir. Ne yaparız?

Bebekle konuşuruz.

Büyük olasılıkla "Merhaba," "Adın ne?," "Ne kadar da şirinsin!" gibi şeyler söyleriz.

Bunu neden yaparız? Bebek dile dair henüz hiçbir şey öğrenmemiştir. Söylediklerimizin bir tek kelimesini bile anlayamaz. Yine de anlıyormuş gibi onunla konuşuruz.

Genellikle bebeğin annesi onunla sohbet eden ilk kişi olur. Bebek doğduktan sadece birkaç dakika sonra kaydedilmiş gerçek bir konuşma örneğine bakalım:

“Ah, çok güzelsin, çok güzelsin, gerçekten çok güzelsin... merhaba... merhaba... ne kadar güzelsin...”

Yeni doğmuş bebeği kucağındaiken uzunca bir süre bu şekilde konuşmaya devam etti. Bu esnada bebek en ufak bir dikkat sergilemedi. Ağlamayı bıraktı ve gözlerini kapattı. Hatta uykuya dalmış bile olabilir. Ancak anne bunu umursamadı. Tamamen göz ardı edilse de konuşmayı sürdürdü.

Çok eğlenceli bir konuşma. Annenin ses tonunu kolayca tarif edebilmem mümkün değil ama şunun gibi bir şeydi:

Ah
h
h
çok
güzelsin,
çok
güzelsin...

Cümlelerin başında sesi çok yüksekti, sonra yavaş yavaş alçaldı. Sanki şarkı söylüyor gibiydi. “Merhaba” derken sesi yeniden yükseldi ve sözcüğü yayararak söyledi: “Merha-baa.” Sanki soru sorarmış gibi söylediği “Ne kadar güzelsin” ifadesinde de sesi çok yüksekti.

Konuşmanın yazıyla ifade edilemeyecek bir diğer özelliği ise annenin konuşurken dudaklarını yuvarlamasıydı. Dudaklarını sanki öpücük veriyormuş gibi büzdü. Bir şey söylerken –ne olduğu

önemli değil, mesela “Ne kadar güzelsin, minik bebek...”– dudaklarımızı mümkün olabildiğince dışarı doğru itersek kulağa bir bebek konuşması gibi gelir. Buna kelimesi kelimesine “bebek konuşması” denir.

Dudakları yuvarlamak, bebek konuşmasının önemli bir özelliğidir. Sesin abartılı melodisi de önemlidir. Annenin bebekle konuşma şeklinde olağandışı bir özellik daha vardı. Aynı şeyi tekrar tekrar söylüyordu:

“Ah, çok güzelsin, çok güzelsin, gerçekten çok güzelsin...”

Bu çok normal değildir. Biriyle konuşurken aynı şeyi üç kez tekrarlar mısınız? Sokakta karşılaştığımız bir arkadaşımızla bu şekilde konuşmayız:

“Merhaba John, merhaba John, merhaba John. Dükkâna mı geldin? Dükkâna mı geldin? Dükkâna mı geldin?”

Bunu yaparsak büyük olasılıkla kilit altında tutuluruz. Yine de bebeklerle bu şekilde konuşuruz ve hiç kimse bunda bir tuhafılık görmez.

Anne bunu neden yapmıştı? Birçoğumuz bunu neden yapar?

Durumu önce annenin bakış açısından düşünelim. Bebeği o kadar çok sever ki bunu ifade etmek ister. Ama başka bir şey daha vardır: Bebeğin de yanıt vermesini ister. Ne yazık ki bebek henüz konuşamaz. Anne belki de bebeğin kendisine bakmasını,

onu ilk kez görmesini... ve dikkatini üstüne çekmeyi istiyordur.

Sessiz kalırsak veya sıradan şeyler söylersek birinin dikkatini çekemeyiz. Bunun yerine bağırırız veya ıslık çalarız. Dikkat çekici bir şey yaparız: "Hey, Fred! Buradayım! Heee-yooo!" Ne kadar garip bir seslenme olduğunu düşünün! Ama insanların yolda gördüğümüz birinin dikkatini çekmek için bu tür sesler çıkardığını duyarız.

Bebeklerin dikkatini çekmek istediğimizde de farklı sesler çıkarırız. Sıradan şeyleri sıradan biçimde söylersek bizi fark etmelerini sağlayamayız. Yeni doğan bebeklerle yapılan konuşmaların birçok kaydını dinledim. Bebeğe sakın bir ses tonuyla aşağıdaki ifadeleri söyleyen birine rastlamadım:

"Günaydın. Ben annenim. Burası hastane. Bu ebe. Bu da yatak. Adın Mary..."

Çocuklarla biraz büyüdükten sonra bu şekilde konuşuruz. Daha çok iş görme amaçlı ve bilgilendiricidir. Bir öğretmenin konuşma şeklini andırır. İki yaşındaki çocuklarla bu şekilde konuşulur. "Dikkatli ol. Musluğun bu tarafı sıcak. Bu tarafı soğuk..." Yeni doğan bebeklerle bu şekilde konuşmayız.

Bu durumu bir de bebeğin bakış açısından düşünelim. Buradasınız, dünyaya yeni geldiniz ve çevrenizde bir sürü şey olup bitiyor. Doğmak keyifli bir deneyim değildir; uzun uzun ağlarsınız. Ama her şey yoluna girer. Sıcaktasınız, kendinizi rahat hissediyorsunuz. Size gürültülü sesler çıkaran biri var. Anlamsız sesler ama yine de... Dikkat etmeye değer

mi? Günlük, düz bir ses tonuyla “Burası hastane. Bu ebe. Bu da yatak” dendiğini duyarsanız, yeni dünyanın çok can sıkıcı olduğu sonucuna ulaşabilir ve geldiğiniz yere geri dönmek isteyebilirsiniz. Oysa ki “Ah, çok güzelsin” ifadesinin yüksekte alçağa melodik bir biçimde söylendiğini ve birkaç kez tekrarlandığını duyarsanız, bu yeni dünya gayet ilgi çekici gelebilir! Belki de gözlerimi açıp bakmalıyım diye düşünürsünüz: Aaa, ne kadar ilginç dudaklar! Peki ama bu da kim? İyi birine benziyor!

Bebek konuşması, anneler ve diğer kimselerin bebeklerle güçlü bir bağ geliştirmesinin yollarından biridir. Üstelik dilin gelişiminin temelini atar. Farkında olmadan, bebeklerle bu şekilde konuşarak onlara anadilini –veya bebek birden fazla dilin konuşulduğu bir ailede dünyaya geldiyse anadillerini– öğretmeye başlarız. Cümleleri tekrarlayarak ve fark edilir kılarak, dil öğrenme sürecini başlatırız. İnsanlar yabancı dil öğrenmeye başladığında ilk sözlerini söylemek için neye ihtiyaç duyduklarını bilir. Bunu yapmasını bilen biri tarafından yüksek sesle ve net biçimde söylenenleri tekrar tekrar, duymaları gerekir. Bebekler için de aynı geçerlidir. Aynı sesleri, sözcükleri ve sözcük öbeklerini tekrar tekrar duyarlarsa çok geçmeden dili kavrarlar.

Peki “çok geçmeden” ne kadar bir süreye tekabül eder? Bebeklerin konuşmayı öğrenmesi ne kadar sürer? Ve anadillerinin ilk önce hangi parçalarını öğrenirler?

BEBEKLER, MUHABBET KUŞLARI VE GÜRÜLTÜLER

Bebeklerle konuşurken bebek konuşmasını kullanırız. Ama bebek konuşmasını kullandığımız iki durum daha vardır.

İlki, hayvanlarla konuşmalarımızdır. Evcil hayvanıyla konuşan birine dikkatle kulak verdiğimizde bebek konuşmasına çok benzer bir konuşma duyarız. Aslında daha da özgün olabilir. İnsanlar bunu yaptıklarını fark etmez. Bir keresinde annemin muhabbet kuşuyla konuşmasını kaydetmiş ve kendisine dinletmiştim. Bu kadar garip sesler çıkardığına inanamadım! Ancak muhabbet kuşu aynı fikirde değildi.

Peki ya ikinci durum? Arkadaşlarımıza sataşırken ve onlara bebekmiş gibi davranırken. Diyelim ki parmağınızı bir yere çarptınız ve arkadaşınızdan size ilgi göstermesini bekliyorsunuz. Ama arkadaşınız ufacık bir şeyi mesele yaptığınızı düşünüyor. Parmağınızı kaldırıp “Bak, acıyor” dersiniz. Arkadaşınız “Yazık, o küçük parmak uf mu olmuş?” diye sorabilir. Elbette ki bu arkadaşlık uzun sürmeyebilir!

2. BÖLÜM

Ağlamalardan Sözcüklere

Bebekleri hayatlarının ilk yılında dinlemek ve ne söylediklerini anlamaya çalışmak gerçekten ilginçtir. Bu şekilde dil hakkında birçok şey öğrenebiliriz.

Farkına vardığımız ilk nokta, bebekleri çok erkenden –örneğin yaklaşık bir aylıkken– dinlemeye başlarsak çıkardıkları seslerin dille uzaktan yakından hiçbir ilgisinin olmadığıdır. Bebekler konuşmaz. Sadece ses çıkarır; seslerini kullanarak kimi temel ihtiyaçlarını dile getirmeye çalışır.

Buna genellikle basitçe “ağlamak” deriz. Ama her ağlama aynı değildir. Bebek açsa, aşağıdakine benzer biçimde ağlar:

v	v	v	v
a	a	a	a
a	a	a	a
a	a	a	a

Her “vaa” çok kısadır ve her birinin arasında kısa bir duraksama olur.

Bebegin canı acıyorsa, farkı açıkça duyabiliriz.
Ağlama aşağıdaki şekli alır:

```

v
a
a      v
a      a
a      a      v
a      a      a      v
a      a      a      a
a      a      a      a

```

Acı ağlaması, şiddetli bir gürültü patlamasıyla yüksek perdeden başlar; bir sonraki biraz daha kısa ve alçak seslidir; onu takip eden daha da kısa ve alçak seslidir. Bebek kucağa alınıp okşanırsa ağlama son bulur. Aksi halde biri gelip onu sakinleştirene kadar tekrarlanır.

Peki ya bebek halinden memnunsu? Sesler sakinleşir ve gevşer; daha çok çağıldama gibidir. Bunlar “hoşnutluk sesleri” olarak da adlandırılır.

Asıl sorumuza gelelim. Bebeği görmeyip sadece çıkardığı sesleri duyabilirsek, hangi dili öğrendiğini söyleyebilir miyiz? Bu sesler kulağa İngilizce, Fransızca veya Çince gibi mi gelir? Sorunun yanıtı “hayır.” Bu yaşta her dünyanın her yerindeki bebekler aynı sesleri çıkarır. Araştırmacılar bunu kanıtlamak için deneyler yapmıştır. Dünyanın farklı bölgelerinden bebeklerin açlık ağlaması, acı ağ-

laması ve hoşnutluk sesleri kaydedilmiş, kayıtlar karıştırılmış ve dinleyicilerden bunları ayırmaları istenmiştir. “Hangi bebeğin İngiliz olduğunu söyleyebilir misiniz?” sorusu yöneltilmiştir. Hayır. “Peki ya hangisi Fransız?” Bilmiyorum. “Hangisi Çinli?” Bilmiyorum. Bu şekilde bir sınıflandırma yapılamamıştır.

Ancak bir yıl sonra aynı bebekler açıkça İngilizce, Fransızca veya Çince sesler çıkaracaktır. Gerçekten de bazı sözcükleri söylemeye başlarlar. O halde bir çocuğun çıkardığı seslerde ana dilinden sözcükleri ne zaman duymaya başlarız? Bir bebeğin ilk yılını takip edip bunu görelim.

Yaklaşık üç ay boyunca bebeğin çıkardığı seslerde çok fazla değişiklik fark etmeyiz. Daha sonra yeni bir şeyin gerçekleştiğini duyarız. Üstelik o şeyin gerçekleştiğini görebiliriz. Bebeğin dudaklarını oynattığını ve aynı zamanda sesler çıkardığını görürüz. Biraz “uuu” ya da üşüdüğümüz zaman dudaklarımızla yaptığımız “br” sesi gibi sesler çıkarır. Ağzın gerisindeki çığıldamalar da kulağa biraz daha biçimlendirilmiş ve maksatlı gelir. Bu sesleri alfabenin harflerini kullanarak yazmak imkânsızdır ama birçoğunda bebek “guu” ya da “kuu” diyormuş gibi sesler çıkarır; bu nedenle bu aşama “gıgıldama” olarak nitelendirilir. Bu hoş bir aşamadır. Zira bebeğin bize bir şeyler anlatmaya çalıştığı izlenimini ilk kez ediniriz.

İngilizce gıgıldama, Fransızca gıgıldama ve Çince gıgıldama diye bir şey var mıdır? Hayır. Üç aylık bebeklerde bu dil arkaplanları halen tamamen aynıdır.

Üç ay daha geçer. Bebekler artık çok daha kontrollü biçimde sesler çıkarmaya çalışır. Ayırt edemediğimizi düşündüğümüz sesler duyarız. Bazıları bebeklerin çevrelerinde kullanılan dildeki seslere çok benzerdir. Özellikle dudaklarını sıkıca kenetleyip birdenbire serbest bırakarak “ba,” “pa” veya “ma” gibi sesler çıkarırlar. Bu sesler kulağa hoş gelir ve iyi hissettirir; dolayısıyla bebek bu sesleri peş peşe çıkarır. Bu sesleri birkaç kez peş peşe tekrarladığımızda –“ba ba ba ba,” “pa pa pa pa,” “ma ma ma ma”– altı aylık bir bebek gibi konuşmuş oluruz. Bu aşamaya “çağıldama” veya “heceleme” denir.

Bebekler genellikle altı aydan dokuz ay arası agular. Bu süreçte çok çeşitli sesler çıkarmaya çalışırlar. “Na na na,” “da da da,” “bu bu bu,” “de de de” ve diğer kombinasyonları duyarız. Bu, dilin gelişiminde çok önemli bir aşamadır. Bebekler adeta pratik yapar. Onların şu şekilde düşündüğünü hayal edebiliriz: “Dilimi önde mümkün olabildiğince yukarıya itersem ve biraz vurursam ne olur? Kulağa güzel geliyor. Dudaklarımı birbirine çok çarparsam ne olur? Harika!”

Ayrıca çıkardıkları kimi seslerin, çevrelerindeki yetişkinleri çok heyecanlandırıldığını da fark ederler: “Dudaklarımla ‘ma-ma-ma-ma’ sesini çıkardığımda beni besleyen o hoş kadın çok mutlu oluyor. ‘Da-da-da-da’ sesini çıkardığımda beni havaya fırlatıp tutan gür sesli hoş adam etkilenmiş görünüyor. Daha da ilginç, ben bu sesleri çıkardığımda *onlar* da aynı sesleri çıkarıyor. Bu harika bir oyun. Sanırım bunu tekrar yapacağım!”

Ebeveynlerin heyecanlanmasının şaşılacak bir

yanı yoktur. İngilizcede ve birçok dilde “ma-ma-ma” sesleri “mummy” (anne) sözcüğü, “da-da-da” sesleri “daddy” (baba) sözcüğü gibi duyulur. Doğal olarak ebeveynler bebeğin sonunda kendi adlarını söylediğini düşünür. Ama bu doğru değildir. Bu aşamada bebeklerin ne söyledikleri hakkında hiçbir fikri yoktur. Sadece ses çıkarmak adına ses çıkarırlar. Bu seslerin gerçek sözcükleri andırması sadece tesadüftür. İngilizce öğrenen bir bebeğin “ma-ma” sesinin bir anlama olduğunu fark etmesi için birkaç ay daha geçmesi gerekecektir.

Bebeğin ne söylediğine dair hiçbir fikrinin olmadığını nasıl bilebiliriz? Çünkü annesi yanında olsun veya olmasın, “ma-ma-ma” seslerini her türlü durumda kullandığını duyarız. Yabancı dilde, örneğin Fransızcada bir sözcük öğrenmeyi düşünün – mesela “kapı” anlamına gelen “porte” sözcüğü. Bir kedi veya elma veya yatak gördüğümüzde “porte” dersek, insanlar “porte” sözcüğünün ne anlama geldiği hakkında hiçbir fikre sahip olmadığımız sonucuna ulaşır. Yalnızca ve yalnızca bir kapı gördüğümüzde bu sözcüğü kullanırsak fikirleri değişir. Bebeklerde de durum aynıdır. İngilizcede “mama” sesini, annesinden bahsetmek veya ona seslenmek için kullanması gerektiğini bir aşamada öğrenir. Ancak altı aylıkken henüz bu aşamaya ulaşamaz.

Üç ay daha geçer. Gerçekten önemli bir şey gerçekleşir. Çağıldama aşamasını anlatırken sözünü etmediğim bir nokta, seslerin çok rastgele ve düzensiz bir şekilde çıkmasıdır. “Ba-ba-ba-ba” sesini duyabiliriz ama yalnızca ilk “ba” güçlü bir biçimde telaffuz edilir. Diğerleri daha az nettir ve çok tutar-

lı değildir. Sekans bir bütün olarak belli bir şekle sahip değildir. Ancak yaklaşık olarak dokuzuncu ayda, “ba-ba” gibi sekansların gerçekten bir şekle sahip olduğunu ilk kez duyarız. Bu sesler gerçek sözcüklermiş gibi duyulmaya başlar. Peki bebekler bunu yapmayı nasıl başarır?

Dilin en önemli özelliklerinden ikisini öğrenmeye başlarlar. Bunların biri ritim, diğeri tonlamadır. Tonlamaya biraz sonra değineceğim. Ritim bir dilin “kalp atışıdır.” İngilizce gibi bir dilde cümleleri yüksek sesle söylersek ve güçlü bir heceye geldiğimizde elimizi çırparsak bu ritmi duyabiliriz. Aşağıdaki cümleyi örnek alalım:

I think it's time we went to town.

[Sanırım şehre gitmenin vakti geldi.]

Bu cümlede güçlü vurgular “think,” “time,” “went” ve “town” sözcükleri üzerindedir. Cümlenin ritmi bir bütün olarak “ba-bam-ba-bam-ba-bam-ba-bam” şeklindedir.

Bu tür bir ritim İngilizcede tipiktir. Örneğin birçok şiirde bu ritmi duyabiliriz. Aşağıdaki gibi tekerlemelerde yaygın olarak kullanılır.

The grand old Duke of York

He had ten thousand men.

[İhtiyar York Dükü

On bin adama sahipti.]

Bu da iki kez “ba-bam-ba-bam-ba-bam” ritminindedir. William Shakespeare’in gözde şiir biçimi de